

Dagens Arena, debatt, 21-06-16

<https://www.dagensarena.se/opinion/obegripligt-fran-regeringen-om-karnvapen/>

Obegripligt från regeringen om kärnvapen

Åsa Lindström och Malin Nilsson

DEBATT Det blir allt tydligare att regeringens representanter slänger sig med argument som ger sken av att Sverige är med och driver på för nedrustning. Men i själva verket sätter de upp mål som är omöjliga, skriver Svenska Läkare mot Kärnvapen och Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet.

Den 1 juni debatterades kärnvapennedrustning i P1:s Studio Ett av **Beatrice Fihn**, chef på nedrustningsorganisationen ICAN, och riksdagsledamot **Kenneth G Forslund (S)**, som representerade regeringen. Debatten fokuserade på FN:s kärnvapenkonvention och regeringens beslut att i dagsläget inte skriva på konventionen. Återigen framförde en regeringsrepresentant obegripliga argument. Vi har sökt Kenneth G Forslund, men då vi inte fått svar ser vi ett behov av att lyfta missförstånden.

Regeringen har tidigare meddelat att Sverige kommer att observera det första statspartsmötet för FN:s kärnvapenkonvention, planlagt till januari 2022. Forslund sa att Sverige som observatör kommer att verka för ett tilläggsprotokoll till konventionen, med syfte att ställa krav på medlemskap i både icke-spridningsavtalet och det fullständiga provstoppsavtalet.

Som observatör får Sverige sitta med på statspartsmötet och göra inlägg, men har ingen rösträtt. Det bör också förtydligas att ett land inte kan vara observatör till själva avtalet, utan endast till det specifika mötet. Att ta fram tilläggsprotokoll kan statsparter till internationella avtal göra när de tillsammans tolkar avtalet och följer upp. Att regeringen tänker sig kunna driva detta utan att vara part i avtalet är oklart.

Om det inte är ett sätt att begrava frågan och vilseleda dem som lyssnar, är det ett uttryck för en förvånande okunskap.

Dessutom bekräftar kärnvapenförbudet redan både provstoppsavtalet och icke-spridningsavtalet i sitt förord. Att driva ett tilläggsprotokoll med detta syfte kommer vara svårt om inte omöjligt. Att ett avtal innehåller krav om anslutning till andra externa avtal är tidigare obekant inom internationell rätt. Oss veterligen finns det inte något annat FN-avtal som kräver medlemskap i andra avtal. Forslund påstår att avsaknaden av detta krav är en svaghet i FN:s kärnvapenkonvention, när det i verkligheten är standard inom internationell rätt.

Bakgrunden till deras idé är en rädsla att stater går med i FN:s kärnvapenkonvention och överger icke-spridningsavtalet. Det är inte bara befängt utifrån aspekten att FN:s kärnvapenförbud har starkare förbud för fler aktiviteter än icke-spridningsavtalet och har lika eller högre verifikationsstandard. Det är dessutom de permanenta staterna i FN:s säkerhetsråd som hanterar eventuella utträden ur icke-spridningsavtalet.

Alla stater som hittills har förespråkat FN:s kärnvapenförbud är statsparter till icke-spridningsavtalet och har fullföljt sina åtaganden i decennier. Det är kärnvapenstaterna som inte fullföljt sina åtaganden inom icke-spridningsavtalet och riskerar avtalets framtid, inte de som vill förbjuda kärnvapen.

Då ett krav på medlemskap i andra avtal skulle innebära ett helt nytt grepp inom multilateralism frågar vi oss även hur det skulle fungera i praktiken. Skulle avtalens olika statspartsmöten behöva samordnas och skulle detta behöva bekräftas genom tilläggsprotokoll inom de andra avtalen? Rent praktiskt skulle detta ha stora och krångliga följder.

Det blir allt tydligare att regeringens representanter slänger sig med argument som ger sken av att regeringen är med och driver på för nedrustning, men i själva verket sätter de upp mål som är omöjliga. Om det inte är ett sätt att begrava frågan och vilseleda dem som lyssnar, är det ett uttryck för en förvånande okunskap.

På S-kongressen i höst hoppas vi att de socialdemokrater som fortfarande menar att dessa massförstörelsevapen, utformade för att utplåna städer och massmörda civila, bör vara förbjudna står upp för en värld fri från kärnvapen.

Åsa Lindström, ordförande, Svenska Läkare mot Kärnvapen

*Malin Nilsson, generalsekreterare, Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet,
IKFF*